SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1954

av Anna Wallentheim och Katarina Berggren (båda S)

Stöd till idrottsrörelsen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till nationellt stöd för anläggningar, exempelvis för att medfinansiera nybyggnation, renovering och upprustning av idrottsanläggningar, hallar, planer och andra aktivitetsytor, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av att långsiktigt stärka det statliga stödet till idrottsrörelsen, så att föreningar ges bättre förutsättningar att hålla nere avgifter, utveckla verksamheten, utbilda och behålla ledare samt erbjuda en trygg och inkluderande idrott för alla, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att ta fram en nationell långsiktig plan för tillgången till idrottsanläggningar, i samverkan med kommuner och idrottsrörelsen, med särskilt fokus på områden där behovet är stort och tillgången otillräcklig och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Idrotten är en av Sveriges viktigaste folkrörelser och spelar en avgörande roll för folkhälsan, gemenskapen och barns och ungas utveckling. Genom idrotten skapas mötesplatser över generationsgränser och samhällsgränser. Här får barn och unga

möjlighet att utvecklas, bygga självkänsla, lära sig samarbete och bli en del av en gemenskap.

Men för att alla ska få möjlighet att delta krävs också att förutsättningarna finns. I dag möter svensk idrottsrörelse stora utmaningar i form av brist på idrottsanläggningar, ökande kostnader och svårigheter att rekrytera och behålla ideella ledare. Det är utmaningar som riskerar att begränsa barns och ungas möjligheter att delta i föreningslivet.

Regeringens införande av fritidskortet syftar till att minska de ekonomiska hindren för barns och ungas deltagande i fritidsaktiviteter. Det är dock viktigt att se till hela kedjan av förutsättningar. Ett ekonomiskt stöd till den enskilde skapar inte automatiskt fler träningstider, fler idrottshallar eller fler ledare. Om föreningarna saknar plats och resurser att ta emot nya medlemmar riskerar möjligheten att delta ändå att utebli.

Riksidrottsförbundets nationella anläggningsenkät från 2026 visar att var fjärde idrottsförening har ett stort behov av mer tid eller plats för sin verksamhet. Lika många föreningar uppger att de tvingas tacka nej till nya medlemmar på grund av platsbrist. Problemen är särskilt tydliga inom barn- och ungdomsidrotten. Undersökningen visar också att behovet av renovering och anpassning av befintliga anläggningar är stort.

Detta visar att det inte räcker att enbart stimulera efterfrågan på fritidsaktiviteter. Det måste också finnas en fungerande infrastruktur och ett starkt föreningsliv som kan möta efterfrågan.

Tillgången till idrottsanläggningar är en grundläggande förutsättning för ett levande föreningsliv. I många kommuner är efterfrågan på träningstider större än tillgången. Föreningar tvingas begränsa sin verksamhet, tacka nej till nya barn och ungdomar eller förlägga träningar på tider som försvårar deltagandet.

Samtidigt finns ett omfattande behov av att rusta upp och modernisera befintliga anläggningar. Många hallar, omklädningsrum, planer och andra idrottsmiljöer behöver renoveras och anpassas för att möta dagens krav på säkerhet, tillgänglighet och funktionalitet.

Kommunernas ekonomiska förutsättningar att genomföra nödvändiga investeringar varierar kraftigt. Därför behövs ett nationellt ansvarstagande som kompletterar kommunernas egna investeringar och gör det möjligt att genomföra projekt som annars riskerar att skjutas på framtiden.

Ett alternativ är en nationell anläggningsfond med möjlighet att medfinansiera såväl nybyggnation som renovering, upprustning och utveckling av befintliga

idrottsanläggningar. Stödet bör utformas långsiktigt och med hänsyn till lokala behov, befolkningsutveckling och föreningslivets faktiska efterfrågan. Särskild hänsyn bör tas till kommuner och bostadsområden där tillgången till idrottsanläggningar är begränsad och där behovet av fler tillgängliga mötesplatser är stort.

Minst lika viktigt som tillgången till anläggningar är att föreningarna har ekonomiska och organisatoriska förutsättningar att bedriva sin verksamhet.

Idrottsföreningar bärs till stor del upp av ideella krafter. Tränare, ledare och andra engagerade personer lägger varje vecka ner ett omfattande arbete för att barn och ungdomar ska få en meningsfull fritid. Detta engagemang är en ovärderlig resurs som måste värnas och ges bättre förutsättningar.

Samtidigt ökar kostnaderna för många föreningar. Lokalhyror, utrustning, material, resor och utbildningar innebär ekonomiska utmaningar. När föreningarnas kostnader ökar finns en risk att avgifterna för medlemmarna behöver höjas. Det drabbar framför allt barn och familjer med begränsade ekonomiska resurser.

Staten behöver därför stärka och utveckla det långsiktiga stödet till idrottsrörelsen. Föreningarna måste ges bättre möjligheter att hålla nere deltagaravgifter, utbilda och behålla ledare samt utveckla verksamhet som välkomnar fler.

Det behövs också särskilda förutsättningar för att utveckla idrotten i områden där deltagandet är lågt och där föreningslivet har svårare att etablera och upprätthålla verksamhet. Idrott ska vara tillgänglig oavsett familjens ekonomi, bostadsort eller individuella förutsättningar.

Möjligheten att idrotta ska inte avgöras av vilken kommun eller vilket bostadsområde ett barn växer upp i. Ändå ser förutsättningarna mycket olika ut över landet.

I växande kommuner och nya bostadsområden riskerar idrottsanläggningar att inte byggas ut i samma takt som befolkningen växer. I andra delar av landet finns äldre anläggningar som behöver rustas upp för att kunna användas även i framtiden.

Det behövs därför en mer samlad nationell planering för idrottens anläggningsbehov. Staten bör tillsammans med kommunerna och idrottsrörelsen ta fram en långsiktig bild av behovet av idrottsytor, anläggningar och investeringar. Planeringen bör också beakta tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning och möjligheten för olika idrotter och verksamheter att nyttja anläggningarna.

Genom bättre planering och långsiktiga investeringar kan resurser användas mer effektivt och bidra till att minska skillnaderna i tillgång till idrott mellan olika delar av landet.

Idrottsrörelsen bidrar varje dag till bättre folkhälsa, social gemenskap och ett starkare samhälle. Den förebygger utanförskap, skapar sammanhang och ger barn och unga möjlighet att växa och utvecklas.

För att denna samhällsviktiga verksamhet ska kunna fortsätta behöver politiken ta ett större ansvar för de grundläggande förutsättningarna. Det handlar om att bygga och rusta upp anläggningar, ge föreningarna stabilare ekonomiska villkor och säkerställa att fler barn och unga får möjlighet att delta.

Det räcker inte att uppmuntra fler barn att börja idrotta om det inte finns plats för dem i föreningarna. Det krävs långsiktiga investeringar i både idrottens infrastruktur och människorna som får verksamheten att fungera.

Sverige behöver en idrottspolitik som ser hela kedjan – från möjligheten att delta till förutsättningarna att bedriva verksamheten.

Idrotten ska vara tillgänglig för alla, i hela landet.

Anna Wallentheim (S) *Katarina Berggren (S)*